

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ЦЕНТЪР ЗА МАГИСТЪРСКО ОБУЧЕНИЕ
КАТЕДРА „ИКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ НА ТЪРГОВИЯТА“

Приета от ФС (протокол №/ дата):

УТВЪРЖДАВАМ:

Приета от КС (протокол №6/ 28.02.2020г.):

Декан:

(доц. д-р Денка Златева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА ТЪРГОВСКИЯ БИЗНЕС“

ЗА СПЕЦ: „Глобален търговски бизнес“; ОКС „магистър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5; СЕМЕСТЪР: 10-СС,СНУ; КУРС: 6; СЕМЕСТЪР:12-ДНДО;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	120	-

Изготвили програмата:

1. ....
(доц. д-р В. Димитрова)
2. ....
(гл. ас. д-р В. Петева)

Ръководител катедра: .....
„Икономика и управление на търговията“ (доц. д-р В. Димитрова)

I. АНОТАЦИЯ

През последните десетилетия се наблюдава подчертано засилен научен и обществен интерес към проблемите на устойчивото развитие на света като цяло. Терминът „устойчиво развитие“ се въвежда през 1987 г. и се дефинира като „развитие, което отговаря на потребностите на настоящото поколение, без да компрометира възможностите на бъдещите поколения да задоволяват собствените си потребности“ (Bruntland report, 1987). Устойчивото развитие може да се разглежда и като отговор на огромното предизвикателство за бъдещето на човечеството, изправено пред икономически, екологически и социални кризи. То е новият модел на развитие, който трябва да замени стария „линеен модел“, основан на принципа „вземи – произведи – изхвърли“. Следователно, старият модел на развитие по никакъв начин не отчита последствията от растежа и потреблението за бъдещето на природата и обществото. Устойчивото развитие е сложно, интегрално понятие, включващо различни компоненти от икономически, екологически, социо-културен и институционален характер.

Дисциплината „Устойчиво развитие на търговския бизнес“ заема важно място в подготовката на студентите – магистри в специалност „Глобален търговски бизнес“, най-малко поради две причини. Първо, тя надгражда знанията на студентите по основните икономически дисциплини, като микро и макроикономика, мениджмънт, маркетинг, предприемачество, логистика и др., придавайки им глобална перспектива. Второ, има подчертано интердисциплинарен характер, което допринася за изграждането на съвременни специалисти в предизвикателната сфера на търговията.

След изучаването на тази дисциплина, студентите ще придобият знания за: историческото развитие на концепцията за устойчиво развитие, компонентите, принципите и показателите за устойчиво развитие, индустриалната екология, зелената икономика, биоикономика и кръговата икономика. Също така, ще се акцентира върху устойчивото потребление и политиките на устойчиво потребление.

Съдържанието на дисциплината е ориентирано и прагматично, за да бъде практически полезно на студентите, както и да повиши техните знания за постиженията на ЕС в устойчивото развитие, Стратегията и целите на ЕС за устойчиво развитие, европейското и национално законодателство в тази област.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1. ВЪВЕДЕНИЕ В КОНЦЕПЦИЯТА ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ		6	6	
1.1	Глобализацията и нейните отрицателни последици. Глобалните екологични, икономически и социални проблеми			
1.2	Исторически преглед на идеите за устойчиво развитие. Значими събития през периода 70-те години – до края на XX век и през периода 2000 година – до наши дни			
1.3	Постигновения на Европейския съюз в областта на устойчивото развитие			
1.4	Стратегия за устойчиво развитие на ЕС. Цели за устойчиво развитие на ЕС и тяхното изпълнение			

ТЕМА 2. СЪЩНОСТ И ПРИНЦИПИ НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ		6	6	
2.1	Същност на понятието „устойчиво развитие“. Компоненти на устойчивото развитие: икономически, екологически, социо-културни			
2.2	Принципи на устойчивото развитие			
2.3	Показатели (индикатори) за устойчиво развитие: икономически, екологически, социални, институционални			
2.4	Равнища и области на приложение на стратегията за устойчиво развитие. Национално, регионално и локално равнище			
2.5	Европейско и национално законодателство в областта на устойчивото развитие			
ТЕМА 3. КОНЦЕПЦИИ, СВЪРЗАНИ С УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ		4	4	
3.1	Концепция за индустриална екология (90-те години на XX век)			
3.2	Концепция за зелена икономика (90-те години на XX век)			
3.3	Концепция за биоикономика (2012 година)			
3.4	Концепция за кръгова икономика (2015 година)			
ТЕМА 4. УСТОЙЧИВО ПОТРЕБЛЕНИЕ		6	6	
4.1	Същност и значение на устойчивото потребление. Глобални предизвикателства			
4.2	Политики за устойчиво потребление. Ролята на държавата, бизнеса и гражданите (триъгълник на промените)			
4.3	Преход на потреблението към устойчивост. Нови модели на потребителско поведение; отговорно и устойчиво поведение. Алтернативни видове потребление			
4.4	Намаляване на потреблението. Роля на маркетинга за насърчаване на устойчивото потребление и устойчивото развитие			
4.5	Намаляване на отпадъците. Кръгова икономика и рециклиране; хранителни отпадъци; електронни отпадъци (е-отпадъци)			
ТЕМА 5. ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО И УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА ТЪРГОВСКИЯ БИЗНЕС		4	4	
5.1	Социална отговорност на предприемача. Форми на социална отговорност. Предприемаческа етика и морал			
5.2	Концепция за екопредприемачество (зелено предприемачество). Екопредприемачество в търговския бизнес			
5.3	Роля на иновациите за устойчивото развитие			
5.4	Иновациите в екопредприемачеството			
ТЕМА 6. КОРПОРАТИВНА СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ В ТЪРГОВСКИЯ БИЗНЕС		4	4	
6.1	Същност на корпоративната социална отговорност (КСО). Основни аспекти			
6.2	Стандарти за КСО			
6.3	Съвременни предизвикателства пред търговския бизнес			
6.4	Добри практики по КСО в сферата на търговския бизнес			
Общо:		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Домашна работа	2	60
1.2.	Курсова работа	1	60
Общо за семестриален контрол:		3	120
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Текуща оценка	-	-
Общо за сесиен контрол:		-	-
Общо за всички форми на контрол:		4	120

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Галучи, Т. и колектив, Иновативни модели за кръгова икономика. изд. „Наука и икономика“, ИУ – Варна, 2018
2. Димитрова, В. Зелени възможности и проблеми на обратната логистика. изд. „Наука и икономика“, ИУ – Варна, 2017
3. Желязкова, В. Кръгова икономика – финансови аспекти. София: Св. Григорий Богослов, 2017
4. Петева, В. Потребителското поведение в предвидимото бъдеще – промени и предизвикателства.// Търговия 4.0 – наука, практика и образование. Сборник с доклади от международна научна конференция, изд. „Наука и икономика“, ИУ-Варна, 2018, с.166-176
5. ЕС през 2018 г. Общ доклад за дейността на ЕС
6. Михайлов, М. Устойчиво развитие на туризма. София, Нов български университет, 2013

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. European Commission. Communication from the Commission “Europe 2020: A Strategy for Smart, Sustainable and Inclusive Growth”, COM (2010), Brussels, 2010
2. European Commission. Innovating for Sustainable Growth: A Bioeconomy for Europe, Brussels, 2012
3. Закон за опазване на природната среда
4. Закон за защитените територии
5. Закон за устройство на територията
6. Закон за биоразнообразието

02. 2020